

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Høringsinnlegg – Kulturdepartementet høringsseminar 23. januar 2017

Kabel Norges medlemmer tilbyr audiovisuelle innholdstjenester til nær halvparten av norske husholdninger og er dypt bekymret over hvordan forslaget vil påvirke norsk audiovisuell innholdsindustri.

Kabel Norge mener at forslaget i praksis vil svekke norsk innholdsproduksjon og dermed:

- Svekke publikums tilgang til norsk audiovisuelt innhold
- Gjøre det vanskelig for skapende og utøvende kunstnere i audiovisuell sektor å leve av sin virksomhet

Dette er i strid med departementets uttalte intensjoner med forslaget.

Kabel Norges medlemmer investerer mange hundre millioner årlig i norskspråklige kanaler.

- Disse er blant de dyreste kanalene Kabel Norges medlemmer distribuerer
- De er dyre fordi de inneholder norsk innhold, noe Kabel Norges medlemmer stiller krav om når de inngår sine avtaler med kringkasterne
- Norsk innhold er dyrt fordi det norske markedet er lite og avkastningsmulighetene dermed er mindre

Viktig å være oppmerksom på at TV-distributørens investeringer i kanaler gjøres i forkant - gjennom langsiktige avtaler. Det er da avgjørende at innholdsleverandørene leverer innhold som er klarert for den distribusjonen som Kabel Norges medlemmer så skal foreta.

Uten dette, har distributørens ikke kontroll med kostnadene ved å distribuere dette innholdet. Uten kostandskontroll må en kommersiell aktør:

- Enten redusere investeringene i innhold eller

- Flytte sine investeringer over til (distribuere) annen type innhold.

I praksis betyr det gjerne amerikansk innhold – hvor det ikke er usikkerhet om rettighetsklareringen. I USA bruker man nemlig work for hire- kontrakter som gir sikker rettighetsklarering. Verd å merke seg at denne formen for rettighetsklareringen har gitt grunnlag for verdens største innholdsindustri – levebrød for et stort antall skapende og utøvende kunstnere.

Vi kan også få den uheldige situasjon – som vi har sett eksempler på - at produsenter og kringkasterne i praksis flagger norske produksjoner til i utlandet fordi det ellers ikke blir mulig å full-klarere rettighetene til disse produksjonene her i landet.

Poenget er:

Evnen til å levere innhold som kan klareres på en enkel og effektiv måte - «one-stop –shop» er et helt sentralt konkurranseparameterne for den norske audiovisuelle bransjen. Dette er det viktig at lovgiver tar inn over seg.

Åndsverkloven representerer den viktigste rammebetingelsen for effektiv rettighetsklarering. Det er viktig at loven legger forholdene til rette for investeringer i norsk innholdsproduksjon.

Etter Kabel Norges oppfatning har flere av endringsforslagene til ny åndsverklov motsatt effekt og da særlig gjennom å skape økt usikkerhet om avtaler og rettigheter.

Dette er kommentert i Kabel Norges høringssvar, men jeg nevner bl. a.

- Særegne avtaletolkningsprinsipper og omvendt bevisbyrde – i strid med alminnelige prinsipper for avtaletolkning og sivilprosess.
- Tilrettelegging for økt kollektivisering av rettighetsforvaltningen gjennom særegne kollektive rettighetsforvaltningsordninger.
- Forslaget om opt-out – mulighet ved det nye forslaget til audiovisuell avtalelisens. Dette vil ikke fungere i praksis. Det gir ingen sikkerhet for rettighetsklarering, men vil tvert om gjøre det enda mer lønnsomt å trekke rettigheter ut.
- Rett til delvis oppsigelse av inngåtte avtaler ved såkalt «ikke-bruk» av rettigheter etter tre år.
- Innføring av dobbel erstatning ved rettighetskrenkelseser.
- Til sist et lovteknisk poeng: Sentrale deler av forslaget fremgår ikke av ordlyden, men av forarbeidene. Det er uheldig.

Kabel Norge frykter at disse forslagene vil svekke norsk audiovisuell innholdsindustri – dvs. konkurransevnen til hele næringskjeden fra den enkelte skuespiller, via norske produsenter, kringkastere og distributører.

Med mindre myndighetene har tenkt å finansiere norske audiovisuell sektor gjennom statlige bevilgninger – må myndighetene legge forholdene til rette slik at det er kommersielt interessant å investere i norsk innhold. Åndsverkloven er en sentral rammebetingelse for slike investeringer Kulturdepartementet bør foreta omfattende endringer i sitt forslag før det presenteres for Stortinget.

Kulturdepartementet bør herunder også foreta en grundig analyse av hvordan deres forslag vil påvirke viljen til å investere i norsk innholdsproduksjon.

Utredningen «Åpen framtid» som KUD selv bestilte for få år siden, konkluderte med at markedet for norsk film har hatt en betydelig vekst de siste tiårene og dessuten av TV-produksjonsbransjen er betydelig mer robust enn andre deler av filmbransjen. Det er derfor avgjørende å ikke legger hindringer i veien for videre vekst, men tvert om lære av det som faktisk har virket og bygge videre på det.

Det felles målet er: En levedyktig og mangfold kultur- og mediesektor, fremfor alt preget av godt norsk kvalitetsinnhold.

For nå dette målet, må vi ha en åndsverklov som sørger for at:

- Den som har investeringsrisikoen gis anledning til avkastning på sin investering.
- Den som har forhåndsfinansiert en innholdsproduksjon enten gjennom oppdrags- eller arbeidsforhold, må få rettighetene til resultatet.
- Rettighetsklarering baserer seg på en prinsipp om avtalefrihet og individuell rettighetsklarering. Økt tilrettelegging for kollektive ordninger hindrer konkurranse i markedet og legger til rette for misbruk av dominerende stilling fra forvaltningsorganisasjonens side.
- Det ikke lages særnorske løsninger som gjør det mer attraktivt å distribuere utenlandske innhold fremfor norsk innhold.